

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl Józsefné könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyílttér soronként 30 fillér.

Orsova magyarosodása.

A mi kis határvárosunknak viszonyaink között ugyan felette nehéz, de annál szebb missioja az, hogy két idegen állam határán a magyarság végvára. Ily hivatásnak becsületes betöltése irigylésre méltó dicsőség. Mert a mily könnyű dolog magyarnak maradnia annak a városnak, melynek történeti múltja kedvező volt magyarosodás tekintetében, annyira bajos oly időben, mikor a nemzetiségi eszme még leghatalmasabb rugója a historiai evolutionnak, több és nem éppen könnyen assimilálható nemzetiség között a város magyarságát kiküzdeni. — Bizony, ha éppen történeti múltról van szó, Orsova magyarsága talán minden időben mostoha gyermeknek mondható. A honfoglaló vitézek csatazaját, győzelmi riadóját nem visszhangozták a mi bércünk, Mátyás korának fénye hozzánk alig hatolt, tán csak a törökverő hadvezérek seregének magyar vezérlő szava volt az első és rettegett magyar hang vidékünkön. A török iga után pedig itt létesült gyászos közigazgatási szellem, a boldogtalan emlékü határörvidék az osztrák Reichseinheitnak akart megrendíthetetlen, de, mint minden erőszakos alkotás, hál Istennek könnyen rombadólt végszlopot állítani. Nem kár érte. Azt hiszem nincsen magyar ember, ki az okos k. k. Landesadministration Unterthanen-nevelő korát visszaszarná.

Szóval Orsova magyarosodása nagyon

fiatal; alig 25 esztendő. A fent jelzett szép feladat tehát a mi vállainkon van. Kérdés, helyt állunk-e derekasan?

A ki szempontunkból megfigyelte a 10 év előtti Orsovát, kétségkívül igen nagy haladást tapasztal e téren. Hogy csak külső jeleket említsék a fehér holló ritkaságával vetekedett a magyar szó az utcán, vagy a magyar cégtábla üzleteink ajtaja felett. Nem keresem, kinek az érdeme, hogy már-már a társadalmi érintkezés nyelve is kezd magyarrá válni, bár ennél az érzékeny pontnál tapasztalható a legtöbb tennivaló. Az érdem itt mellékes; fő, hogy jó uton vagyunk, de sajnos a haladás a társadalmi nyelv magyarságánál nem oly intenzív, mint az kívánatos volna. Mi ennek az oka?

Társadalmunkban meg volna a hajlandóság szinmagyarrá válni, ha a nagyobb cél kedvéért erőltetett és helyén nem való apró akadályooskákát le tudnánk küzdeni. Magyarozásért, példakért nem kell messzire mennünk. Nem tudom gavalléroságból, félszeg udvariasságból miért kell — mondjuk — húsz tagu magyar társaságban egy rosszul, törött magyarsággal beszélő tag kedvéért németül s plane rosszul németül beszélni. Husz magyar ember szívesen töri nyelvét szokatlan német szóval csak azért, hogy az egy német anyanyelvű kényelmesebben discourálgathasson. Hát nem nevetséges ez? Talán azt mondhatnók, hogy itt már nem is a magyar udvariasság, hanem inkább a magyarnak indolentiája saját nyelvével szemben búvik

napvilágra. Hiszen ilyen körülmények között halálos dőfés volna Orsova magyar társadalmi nyelvének az, ha — tegyük fel — valami jó módú, tekintélyes német ember tel-pedne közénk. Egy hét múlva — németül beszélénk mindenütt. Már pedig igazán megdöbbentő és szomorú dolog volna, ha a magyar nyelv hajójában ilyen vékonyak s töredezők volnának a gerendák.

Könnyen eldönthető, kik a hibásak. Egész társadalmunk. De hogy kiket terhel e hiba legsúlyosabban, alig kutatható ki. Legkevésbé állami tisztviselőinket. Első sorban az ő derék munkásságuknak köszönhetjük, hogy ennyire előre haladhattunk magyarosodás dolgában. Elvértve ugyan előfordul, hogy egyik-másik a magyar állam kenyerén élő tisztviselőnk családjával németül társalog, de azt hiszem, ma már alig történik meg — mint azelőtt —, hogy valamely állami tisztviselő gyermeke, magis horribile, quam mirabile dictu, csak németül beszél. Felette örvendünk is annak, hogy alig akad példa arra, mikép veti le irodai kabátjával együtt magyar nyelvtudását az állami tisztviselő, elfeledvén künn a társas életben kenyéradó gazdája nyelvét. Hisz' ez tényleg a hálátlanságnál is több volna. Itt is, ugy látom, semmi egyéb, mint a mi híres nem törődöm-ségünk az igaz ok, mely könnyedén siklik el fontos feladatok felett.

Ime ezekben megállapítottuk a baj diagnózisát. Milyen csekélységekkel segíthetünk, s milyen nagy célnak teszünk

TÁRCA.

Amerikai párbaj.

Az „Orsovai Hírlap” eredeti tárcája.

Írta: Links Vilmos.

Temetésre harangoznak . . .

Oly búsan szól a hang, oly mogorva sötét a természet, oly szomorúak a tekintetek, hogy az ember szinte megremeg tőlük.

Egy fiatal lélek mult ki, élete legszebb korában, tavaszában hagyta el szeretteit, épen, egészségesen, üde lélekkel, szerető szívvel el kellett távoznia, el messzire, a honnan többé nincs visszatérés; pedig szeretett volna még élni, élnie kellett volna még neki, hisz még meg sem kezdette életfeladatának teljesítését.

Haj, de a becsület, ez a félremagyarított fogalom, kényszerítette reá, ez nyomta az életerős embernek kezébe a gyilkos fegyvert, elfeledtetve vele kedveseit, el kötelezte. — Becsületszavával fogadta, hogy önkezevel veszi életét s meg kellett tennie.

Miért? Mi kényszerítette ezt a fiatal lelket arra, hogy gyáva legyen? Vagy tán nem gyávaság fel nem venni a küz-

delmet az étellel, nem gyávaság és kishitűség szökni a köteleességek elől?!

Elmondom, mivel indokolta ő a gyáva tettét, mit hozott fel védelmére e háladatlan teremtés, — ítélje meg aztán mindenki, mi válik nagyobb becsületére az embernek: engedni a szörnyeteg, a hamis becsület kísértéseinek, vagy neki ellentállani, becsületlennek, gyávanak neveztetni egy, vagy az összesek által.

* * *

Hajdu Géza egyedüli gyermeke volt szüleinek, kik csak benne és csak érte éltek; apja, ki szegény paraszt volt, arca verejtékével szerezte meg mindennapi kenyerét, dolgozott, fáradott kora reggeltől késő estig, csak hogy családjá ne szenvedjen hiányt és csakis rendkívüli szorgalmának és becsületének köszönhetette, hogy míg fia, az ő szemvilága, iskolakorát elérte, egy kis földet szerzett magának. Ez volt a forrás, melyből a szegény ember merített.

Nem vágyott szomszédjaival a koresmába, nem a terített asztalhoz, — földje volt koresmája, terített asztala, mindene; jóllakott, ha látta, hogy szorgalmának gyümölcse is van, földje szép és csak a sötét éj, vagy vasárnap a templom hívó hangja szőlította el omét.

A mily nehezen kereste Pál gazda a garast, ép oly könnyen adta oda fiáért, költséget nem kimélt, semmi sem volt sok s csak áldotta Istenét, hogy telik most miből.

Igy tüntek az évek és velük Pál uram ereje. Megerőltette magát túlbuzgóságában, úgy hogy most, midőn fiának legnagyobb szüksége lett volna reá, nem tudott dolgozni. A földet nem gondozhatta, lassan-lassan ráment iskolapénzre, könyvekre és ruházatra, a mi fiának az idegenben kellett. Könnyezve küldte a pénzeket az öreg szülő fiának, eladták a földet, a jószágot, el mind, csak hogy bevégezhessék a megkezdett munkát.

De nem így volt megírva ám a sors könyvében; a szegény apának el kellett pusztulnia, még mielőtt életeéljárt elérte; fáradott, küzdött, koplalt s szomjazott, de nem láthatta már meg, hogy miért, meghalt, mielőtt tudta volna, mi lesz fiából. Utolsó szavai is ezek voltak: „Öregem, viseld gondját fiunknak, én nem tehetem, Isten magához szólít, öreg vagyok már, úgy is csak terhetekre volnék én tehetetlen; te is öreg vagy már, alig merek reá gondolni, oh mi lesz fiunkból! Bizzál csak Istenben, ki nem fog . . .” s ezzel vége volt. Bevégezte életfutását, megtette a magáért,

szolgálatot! Igazán szegény volna, ha rajtunk volna ekkora ügy elhanyagolása. Orsovának páratlan hívatása van. Végvára a magyarságnak. Polgáraitól függ betöltheti e hívatását. Rajta hát, ne mutatkozzunk oly gyámoltalanoknak, hogy a mikor ily dicsőséges, célt juttat nekünk a sors, nembánomságunkkal félreállunk.

-l -r.

Változtatások a posta és táv-irda tarifáiban.

Londonban az 1903 évben tartott nemzetközi távirda értekezlet, a nemzetközi távirda szolgálat igénybe vételét illetőleg több rendbeli lényeges változást fogadott el, minek következtében a díjszabás módja az európai rendszerű távirdaforgalomban folyó év július hó 1. -től következőképp alakult.

Az alapdíj megszünt, csak szódíj számítandó, olyképen azonban, hogy minden táviratért egy minimum, legalább 1 korona díj fizetendő.

Az alapdíj elejtésével kapcsolatosan az ennek képzésére a rendes díjból vett 4 filléni összeggel, az eddigi szódíjak emelkednek.

Ez a díjazási mód hasonló a bel-földön, Ausztriával, Bosznia- és Hercegovinával, Németországgal és Szerbiával való forgalomban érvényben levőhöz, különbség csak az, hogy a most említett forgalmakban 60 fil. a díjminimum a többi európai országokkal pedig 1 korona.

Szószámitásra vonatkozó szabályokban is állott be változás:

1) Pontozási jelek (: pont, vessző, kérdőjel, felkiáltójel stb.) abban az esetben, ha feladó azokat közvetlen egymás mellett, többes számban alkalmazza, úgy díjazandók, mintha számjegyek volnának, (: pld ez a mondat: Jön?! 2 díjszót képez:)

2) Lakásszámok kiegészítésére szolgáló betűk számjegyeknek számítandók (pld. 15 a: egy díjszó 15 bis: 1 díjszó).

Fizetett választott táviratoknál az eltérés abban áll, hogy válaszfizetésnél a fizetett szószámot, melynek mennyisége korlátozva nincs, minden esetben jelezni kell Pld. Rp. 10 Rpđ. 40 stb.

dolgozott erején felül s mégis nyomorban hagyta itt öreg feleségét és még nem ember fiát.

Géza ekkor került fel az egyetemre. Orvos akart lenni, jól tanult és ép ezért önfeláldozó édes anyja nem akarta ebben akadályozni. Ő, az 50 éves öreg asszony, mezei munkát vállalt, egyszer evett csak napjában, csak hogy fia tanulhasson, csak ő ne koplaljon.

Ha fiáról beszéltek neki, sugárzott arca az örömtől, örömkönnyei tolták szemébe a gyengéden szerető édes anyának, négy kezét kívánt volna, hogy fiáért dolgozhasson, hogy a még hátralevő év gyorsabban múltjon, hogy előbb zárhassa karjaiba szeretett Gézáját.

Már rég elterült volna nehéz munkájának súlya alatt a gyenge nő, ha fenn nem tartja, ha erőt nem ad neki a tudat, hogy még egy pár hónap és orvos fia van, vége minden küzdelemnek, a nyomornak és koplalásnak vége szakad s megnyílnak a paradicsom kapui. Öröm könnyei között látta haza térni orvos fiát, ki a sok nélkülözésért most szeretetével és jóléttel fogja kárpótolni.

Már csak napok választották el még a szerető anyát fiától. Utolsó pénzéből szép ruhát vett magának a munkától meggyöngyedt anyóka, mert hiszen nem járhat ő kopott ruhában „orvos” fiával.

A válaszdíjért fizetett díj visszafizetését a fél igényelheti, ha címzett a táviratot vagy a válaszutalványt nem fogadja el, vagy ha a válaszutalvány alapján feladott távirat díja kisebb az utalvány összegénél, s ez a különbözet 1 koronát kitesz.

Jelen változások alapján azon országokba szóló táviratok díja, melyekkel itteni érintkezésünk legsűrűbb, következő leendő:

Bulgáriába 1 szó díja 20 fil. legkevesebb 1 korona. Romániába 1 szó díja 12 fil. legkevesebb 1 korona. Szerbiába 1 szó díja 6 fil. legkevesebb 60 fil. Európai Törökországba 1 szó díja 32 fil. legkevesebb 1 korona. Ázsiai Törökországba 44 fil. legkevesebb 1 korona.

Postánál lényegesebb változás, hogy Bulgáriába és Keletruméliába 1904. évi augusztus hó 1-től kezdve tőlünk is úgy közönségs, mint nemzetközi csomagok utánvétellel küldhetők.

Foltiny Ákos.

KRASSÓ-SZÖRÉNY.

Megyénk főispánja a törvényhatósági közgyűlés elé terjesztendő sürgős ügynek t. i. a vármegyei alkalmazottaknak fizetési osztályokba és fokozatokba való beosztásának tárgyalására f. évi július hó 8-ának délelőtti 11 órájára a vármegyeház nagy üléstermébe rendkívüli közgyűlést hívott össze. A vármegyei bizottsági tagok az alispán útján e közgyűlésre meghívatnak.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólalások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre . . . . . 8 K.
fél évre . . . . . 4 K.
negyed évre . . . . . 2 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

A kopott ruha jó volt a nehéz munkánál, tanítja volt a koplalásnak, a nehéz munkának, el hát vele, hisz e korszak eltűnt, csak nehéz álom volt, a melyből annál édesebb lesz most az ébredés. Csak néhány forintot tartott meg, hátha vehet érte valamit fiának, a mire szüksége lesz.

Oh szegény öreg nő, miért nem rogytál össze nehéz munkádban, miért nem olvadtál meg keserves verejtékedben!

Megjött végre a várva-várt nap, hozta is az anyának epedve várt fiát, de az ölelésre tárt kar hiába várta, fia azt már nem láthatta, nem viszonozhatta.

Fekete posztóba burkolt holttest érkezett, fáradozásának és szájától elvont, nehezen összekuporgatott garasainak ez volt eredménye; átlőtt szívvel ott feküdt előtte némán egyetlen reménye, mindene, élete.

Némán és halványan, mint egy köszöbor állt ott és bámult. Vagy talán ez is még álom, úgy mint a küzdelem? A boldogság, a jólét kapui csak ezután nyílnak meg?! Nem, öreg anyóka, nem álom, valóság ez, szomorú, szörnyű valóság; egyedül maradtál, oda adtad mindenedet ezért az egyért, árván örege maradtál, küzdj hát tovább, vagy ha már nincs erőd, koldulj, hisz fiadért ezt sem restelted volna!

Ünnepi ruhában kíséred el fiadat

Személyi hírek. Dr. Bácsmegegy

Imre, kir. járásbíró f. hó 3-án kezdte meg hat heti szabadságidejét, melyet Pöstyénben tölt. — *Péczy Géza*, főszolgabíró, hosszabb szabadságra indult; távollétében *Bordán Octáv* tb. főszolgabíró vette át a hivatal vezetését. — *Penyigey M.* Lajos, kir. aljárásbíró, f. hó 3-án indult négy heti szabadságra, melyet Gömör és Sáros megyékben fog tölteni. — *Hável Jenő*, kir. aljárásbíró, Herkulesfürdőn töltött szabadságából visszaérkezvén, f. hó 3-án vette át a járásbíróskág vezetését. — *Dr. Hermann Antal*, kolozsvári egyetemi magán tanár és címzetes tanítóképzései-igazgató ethnografiai tanulmányok végett július 6. és 7-én városunkban időzik.

Családi ünnepély. Dr. Homoky

Ferenc, tb. megyei főorvos és az orsovai járás orvosa, városunk derék és osztatlan szeretetnek és becsülésnek örvendő polgára, f. hó 5-én ünnepelte a legszükebb családi körben házasságának 25 éves fordulóját. Dacára annak, hogy a lehető legnagyobb esendben ülte meg a család a szép ünnepet, a tisztelők nagy serege kereste fel őket ez alkalommal szerencsekívánataival, melyekhez mi is őszinte szívvel hozzájárulunk.

Névmagyarosítás. *Schlesinger Pál* a Kiek Nándor cégnek hosszú időn át könyvelője családi nevét „Szigeti”-re változtatta.

Vasárnapi munkaszünet. Már lapunk mult számában foglalkoztunk első helyen Orsova kereskedőinek azon közös megállapodásáról, mely szerint üzleteiket minden vasárnap délelőtti 10 órakor bezárják. — Sajnos azonban, hogy e közös és aláírással megerősített elhatározásnak, nem volt meg elvárható hatása. Mult vasárnap a megállapodás ellenére egész sereg üzlet nyitva maradt 10 óra után is. Felette csodálkozunk az itt-ott hallható azon ellenérvén, hogy hiszen a nyitvatartásnak nincsen akadálya, mivel bírságot nem von maga után. Furesa! Rendszerint úgy szokott állani a dolog, hogy az életben elsősorban a becsületbeli kötelezettség a fő, az anyagi hátrány másodrendű. A mi pedig azon, némileg talán jogos kifogást illeti, hogy a határállomásokról 10 óra után özönlének be a vevők, arra nézve azt jegyezzük meg,

utolsó útjára, megtartott pénzédért most koporsót készíthetsz!

De a szerető anyai szív nem hisz e szózatnak, az ő fia él, nem lehet, hogy el ne búcsúzott, vagy őt is magával el ne vitte volna; ráborul a holttestre, csókolgatja, ölelgeti, hátha csak alszik, hátha fölébred anyai meleg alsókjaitól, szívére teszi kezét, de ez nem dobog —, kezei reszketve levélre akadnak, melynek betűit elmosta a vér, csak néhány sor maradt meg a végén, s ez így szól:

„Bocsáss hát meg drága szeretett anyám, hogy becsületed becsütelenné, kötelességem kötelességszegővé tett. Számomra az út meg van szabva, ma van rég megjelölt vége életemnek; könnyelműen játszottam vele, a mihez, most, ha rád gondolok, érzem, nem volt jogom, de már késő, most memnem kell, becsületes akarok maradni én becsületes, bátor én szegény gyáva.” —

A többit ismét a vér mosta el.

A szegény anya felsikoltott, az eddig néma ajk megnyílt, hogy örökre záruljon, — felébredt nehéz álmából, szíve megrepedt.

Most temetik mind a kettőt, szomorúak a tekintetek, haragos a természet, dörgésével és villámával kíséri a fiut, ki megvetette Isten adományát és könnyeket hullajt a szegény asszony felett. —

hogyan éppen azok az üzletek, hol a legtöbb ilyen idegen vevő fordul meg, voltak a múlt vasárnapokon bezárva; — az anyagi kár tehát nem lehet olyan rettentő, hogy az adott szót háttérbe szoríthatná. Különben is erről csak a nyári hónapokban lehetne beszélni. Reméljük, hogy következő számunkban az említett határozatnak egységes, derék keresztülviteléről referálhatunk.

Polgári iskolai tanárok közgyűlése Herkulesfürdőn. Alig fejezték be a tanévet a tanügyi munkáik, alig rázták le magukról az iskola porát, a vakáció első napjaiban új munkához fogtak, közgyűlésekre siettek, hogy tapasztalataikat kicseréljék s a nemzeti nevelés felmerülő fontos kérdéseit megbeszéljék.

A polgári iskolai tanárok, hogy a kellemest a hasznossal egyesítsék, hogy hazánk egyik legszebb pontját megismerjék, ez évi közgyűlést Herkulesfürdőn tartották. E hó 4-én este több mint 100-an érkeztek Budapest felől, másnap 5-én reggel már meg is tartották első ülésüket. A választmány rövid tanácskozása után küldöttség hívta meg a közgyűlésre *Pogány Károly* főispánunkat, a ki a vallás- és közoktatásügyi minisztert képviselte. *Lád Károly* a közgyűlés elnöke meleg szavakkal üdvözölte a kultuszminiszter képviselőjét, kinek a tanügyi iránti meleg érdeklődése és tevékenysége széles körökben ismeretes. *Pogány* főispán lelkesült szavakkal kívánt sikert a gyűlés fontos munkájához.

Az első értekezést *Schmidt Gizella* budapesti polgári iskolai tanárnő tartotta. *A modern nőnevelés bajairól* beszélt nagy szakértelemmel és bő tapasztalokkal. Éles kritikával rámutatott, hogy a mai nőnevelés mennyire eltért igazi feladatától, hogy ma felületes, haszontalan és theoretikus értékkel bíró ismeretekkel tömik tele a leány fejét, míg a gyakorlati élet kívánalmait egészen figyelmen kívül hagyják. Azt kívánja, állítsanak fel a polgári leányiskolák mellé főző- és gazdaszónyokos iskolát, mert a családi boldogságot sokkal jobban tudja megteremteni az oly nő, ki jól ért a főzéshez, vasaláshoz, mint az olyan, a ki ezekhez mit sem értve, igen jól ismeri a Szunda szigeteket. A nagyszámú laikus közönség is elismeréssel adózott a szellemes felolvasónőnek. Mindenki érzi, tudja, hogy bajok vannak a leánynevelés körül, s hogy tényleg gyakorlatibb irányba kell terelni, ezzel polgári iskolánk vezetősége is foglalkozik s ezidei értesítőjében annak ad kifejezést, hogy a polgári leányiskolát egy két évfolyamból álló gyakorlati kurzussal, az életre előkészítő iskolával egybe kell kötni.

A második értekezést dr. *Keregyártó Elek* tartotta, az ifjusági egyesületekről tartván kimerítő előadást. — Délben bankett volt, melyen az első tósztot *Lád Károly* elnök a királyra, a másodikat *Donszky Lukács* a miniszterre s annak képviselőjére: *Pogány Károlyra* emelte. *Pogány Károly* igen szép és érdekes tószttal válaszolt, kiemelve különösen, hogy a polgári iskolák hazafias szempontból rendkívül fontos munkáját nagyon jól ismeri. Ebéd után kisebb kirándulásokat tett a társaság a közeli vidékre.

Másnap az ülés folytatódott. Ekkor számoltak be a tisztviselők évi sáfarkodásukról, s töltettek be a megürült tiszti állások. Két értekezlet is volt: Rakod-

cay a magyar nyelv tanításáról, Volenszky a polg. iskolai tanárképzésről értekeztek.

Ma d. e. 9 órakor a társaság Orsovára érkezett. Megnézi Ada-Kaleht, a koronakápolnát, a lövöldét, azon házat, ahol Kossuth az utolsó éjét e hazában töltte. Ozanic-nál közös ebéd lesz, 4 órakor pedig Turn-Szeverinbe rándulnak, s onnan egy órai tartózkodás után visszajönnek.

Holnap reggel 6 órakor innen Báziaszra mennek, s meglátogatják Fehértemplomot, Oravicát, Stajerlak—Aninát, Resicát. Itt a tanulmányút véget ér.

Hymen. *Alscher Otto*, *Alscher M.* polgártársunk fia, kinek eikkei magyar és német lapokban láttak napvilágot a közelmúltban tartotta Bécsben esküvőjét *Amon Leopoldina* úrnővel. Mint értesülünk a fiatal pár a Graeca festői völgyében épített nyári lakot.

Idégen forgalmunk. A budapesti Fröbel tanítónőképző 50 növendéke három tanár vezetésével július 1-én Orsován időzött. Innen Herkulesfürdőbe távoztak.

Düledező fal. A római kath. hitközség telkének kőfala, mely az iskola mellett húzódik végig, oly rozoga állapotban van, hogy nemcsak szépészeti, de biztonsági szempontból is méltán eshetik kifogás alá, amennyiben nem ritkán egész téglasorok hullanak a fal tetőjéről a mellette levő gyalogjáróra. Felhívjuk e körülményre az illetékes körök figyelmét.

Halászat a Csernában. Biztos forrásból jelentik nekünk, hogy a Csernában méreggel és dinamittal a falusi parasztok rémséges pusztítást visznek véghez a halakban. Sokszor több száz darab döglött hal látható a víz felszínén, melyek részben a méreg, részben a dinamit áldozatai. Fölemlítjük e körülményt főképpen azért, mert ily halászati móddal nemcsak a kifejlett, hanem az apró halak is elpusztulnak. Felhívjuk a m. kir. esendőrség figyelmét e vandalizmusra.

Felismert hulla. A múlt vasárnapon a Seella tér közelében a Duna hullámai-ból egy fiatal, bányásznak látszó ember hulláját fogták ki a halászok. A mint később kiderült az illető egyén *Schubert József* schnellersruhei 21 éves bányász. Már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, a mint azt a sorozás után vele mulatozó társaival sejtetni is engedte. Hulláját apja és öccse ismerték fel, kik őt helyben lakó nővérénél gondolták. A hulla feltalálása után az ügybe a bíróság is beavatkozott, de bebizonyult, hogy nem büntény, hanem öngyilkosság esete forog fenn.

Vigyázatlanságának áldozata. Halálos szerencsétlenség történt *Mehádián* a *John Simeon*-féle malomban. Az áldozat *Gelesán Miklós* 16 éves ifjú, ki állítólag malomkerekek olajozása közben vigyázatlansága folytán azokhoz oly közel ért, hogy a kerekek kezét elragadták és pillanat alatt szétroncsolták. A szegény fiút nagymérvű vérvesztésége 24 óra alatt megölte. A hivatalos boncolást is megejtették. — Más forrásból azt halljuk, hogy merő kíváncsiság vitte a fiút a malomhoz, ahol a kerekek forgásában akart gyönyörködni. E közben bátorkodott oly közel a kerekekhez, hogy azok az egyik kezét elkaphták, minek a fentebbi szomorú következménye lön. Így esett egy fiatal élet a pusztá kíváncsiság áldozatául.

Posta és távirda növendékek felvétele.

Mint bennüket a temesvári posta és távirda igazgatóság értesít, a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium rendeletileg 30 posta- és távirdanövendék felvételét határozta el a temesvári igazgatóság területén. Ezen rendelet szerint az orsovai 1. számú postahivatalnál és egy ilyen növendék fog felvétetni. Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk a rendeletben közölt, alább idézett felvételi feltételeket: posta és távirda növendékké való fölvetéért csak azon magyar honos ifjak pályázhatnak, a kik a magyar nyelvet szóban és írásban birják, továbbá a középiskola IV-ik vagy ezzel egyenlő rangú más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek; az iskolai bevégezése és növendékké fölvetel között azonban legfeljebb egy évi megszakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott és mivel foglalkozott. Ezen feltételeken kívül a pályázók községi erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen magaviseletüket, közhatósági orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges. a posta-távirda-távbeszélő szolgálatra testileg alkalmas voltukat is igazolni tartoznak. A fölvetéért sajátkezűleg írt, évenként egy koronás pénzügyi bélyeggel ellátott és fennebb elősorolt feltételeket igazoló okmányokkal felszerelt kérvénnyel 1904 évi július hó végéig lehet folyamodni.

A kérvény a temesvári posta és távirda igazgatósághoz címezve, azon posta és távirda hivatalnál nyújtandó be, hová a folyamodó növendékké fölvetelét óhajtja.

A folyamodványokra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak beleegező nyilatkozata is reá vezetendő.

A fölvetett növendék köteles a szolgáltatott az értesítés kézhezvétele után legkésőbb október hó 1-én megkezdeni.

A növendékek 18 éves életkoruk betöltéséig gyakorlati kiképzés alatt állanak; ezen kiképzés első félévben semmiféle javadalmazásban nem részesülnek; az első év második felében azonban kinstári posta-távirda hivataloknál havi 15 korona, a második évben havi 30 korona, a harmadik évben havi 40 korona és a negyedik évben havi 50 korona napidíj átalányt kapnak.

Nem kinstári posta-távirda hivataloknál a díjazás a növendék és postamester között szabad egyezkedés tárgya. Az oktatásért azonban a postamesternek nem szabad díjat szedni.

A növendék 18 éves életkoruk betöltése után a posta-távirda igazgatóság székhelyén vizsgára bocsáttatnak s a vizsga sikeres letétele után kinevezetésükig kinstári posta-távirda hivataloknál napidíjas minőségben nyernek alkalmazást.

Hangverseny a beteg Stanku György javára. Városunk egyik kedvelt zenakarának vezetője *Stanku Gy.* súlyos tüdőbajban szenved és anyagi eszközök hiányában bizony alig kereshetne gyógyulást valamely szanatoriumban. Ma este az ő javára rendez hangversenyt *Sreier S.* hegedűművész a Takács-szálló kertjében.

Szabómunkások mulatsága. Vasárnap sikerült nyári ünnepélyt rendezett a „Szabómunkások és munkásnők országos egyesületének” helybeli szakcsó-

portja az Ozanic-féle villában. Jó cigányzene és kedvező idő mellett a vig társaság kora hajnalig roppta a táncot. A tiszta jövedelmet és felülfizetéseket egy Orsován létesítendő szabászati tanfolyamra fordítják.

KÖZGAZDASÁG.

Miskolczy János m. kir. erdőmester, a ruthenakei kirendeltség vezetője július 1-én 1500 ruthén munkást vitt Mezőhegyesre, hogy az aratáskor netán kitörendő strájk esetén kéznél legyenek. Addig is mezői munkákkal foglalkoztatják őket. Miskolczy Orsovára is ellátogatott, s a szép vidéken kirándulásokat tett.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Június hó				
27.	7005 Cetatea	Budapest	tengeri	4147 q.
	65206 Calafat	Passau	"	2510 q.
	" Vercliorova	Passau	"	1115 q.
	65243 Cernavoda	Budapest	köles	4069 q.
	6705 "	"	árpa	4492 q.
Július hó				
3.	6562 Galac	Budapest	"	4814 q.
	8205 Braila	Budapest	árpa	5693 q.
	386 Galac	"	"	2590 q.
	91 Hirsova	"	"	2968 q.
	6570 Calafat	Passau	tengeri	4040 q.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

Július hó				
1.	668 Rustsuk	Budapest	árpa	860 q.
	" Sistov	"	"	4180 q.
	602 Vercliorova	Passau	tengeri	3417 q.
	501 Calafat	Passau	tengeri	4000 q.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. — Névtelen leveleket nem vesszünk figyelembe.

F. Á. Helyben. Sohasem késő. Egyebet is várunk szakavatott tollából. Köszönet.

Fizetés mellett EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU AZONNAL FELVÉ- TETIK NYOMDÁSZ- INASNAK.

Hazai ipar!

!Pártoljuk a hazai ipart!

„Emke“
padlófényező és

„Emke“

parkettfényező.

Az „Emke“ padlófényezőmáz ajtók, ablakok, konyhaberendezés, s különösen szobapadlónak szép, tartós színt és fényt kölcsönöz; az „Emke“ parkettfényező pedig szép fénye és kiváló tartossága által tűnik ki.

A legjobb minőségű anyagból készül s nagyon olcsó.

Tessék megpróbálni!

Kapható:

Reutter Miklós
fűszer-, porcellán-, lámpa- és üveg kereskedésében Orsován.

Magyar gyártmány!

5% jótékony célra!

5% az „Emke“-nek!

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő képes gyomor, meg a **tiszta ivóvíz**. Kiváló eszköz erre a **mohai**

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásáról.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitünőbbnél kitünőbb szűrő földréteg állja útjokat, következképpen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

azaz a legideálisabban tiszta s így a legégszesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29.1902.

M. k. áll. bacteriologiai intézet
Budapest.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitünő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megejtett bacteriologiai vizsgálatról alkotott **vélemény**, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsátott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bacteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan.

Budapest, 1902. február 18-án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bacteriologiai intézet vezetője,
ny. r. tanár.

Árlapot s prospectust kívánatra bérmertve küld a mohai Ágnes-forrás kezelősége Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

A GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitünő minőségű **szenet** ipari célokra, különösen jó **kovács szenet**, továbbá **sajtolt szenet** (brikett) 7 kgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérleg utca, 3. szám alatti címre intézendők.

HANDL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER KERESKEDÉSE

AJÁNlja MIN- DENNEMŰ NYOM- TATVÁNYAIT ÉS TANSZER FEL- SZERELÉSEIT.

Az „Orsovai
Hírlap“-ban
közölt hirdeté-
sek a legju-
tányosabban
számíttatnak.